

รายวิชา การงานอาชีพ

รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ มหัตศรรย์งานผ้า ๑

เรื่อง ผ้าความรู้, วัสดุอุปกรณ์งานผ้า

ครูผู้สอน ครูณภัทร กาญจนะพังคะ

A vibrant, stylized illustration of various sewing tools and materials. At the top center is a blue sewing machine with a yellow thread spool. To its left are blue-handled scissors. To its right is a red fabric bundle with white star patterns. Below the machine is a green spool of thread. In the bottom left is a blue fabric piece with a yellow flower. In the bottom center is a red pin cushion with several colorful pins. To the right of the pin cushion is a blue measuring tape. In the bottom right are two hands, one holding a red fabric piece. The background is a solid yellow color with small white star patterns.

ผ้าพันธุ์, วัสดุอุปกรณ์งานผ้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกชนิดของเส้นใยและประเภทของผ้าที่พบในท้องถิ่น
 ๒. บอกวัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์จากเศษผ้า
 ๓. วิเคราะห์คุณสมบัติและความแตกต่างของเส้นใย
- แต่ละประเภทได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

๔. วิเคราะห์ขั้นตอนการทำงานประดิษฐ์จากเศษผ้าได้
๕. เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการทำงานประดิษฐ์จากเศษผ้า
ได้เหมาะสม
๖. เห็นคุณค่าของทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นและนำวัสดุเหลือใช้
มาสร้างชิ้นงานเพื่อการดำรงชีวิตได้

ผ้าและเส้นใย

ตัวอย่างผ้า
จากเส้นใยชนิดต่าง ๆ

ความหมายของ ผ้า

ผ้า คือ

- สิ่งที่ได้จากวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุที่สังเคราะห์ขึ้น
- นำมาสานหรือทอจนเป็นเนื้อเดียวกัน
- ประโยชน์ของผ้าคือการนำมาตัดเย็บเป็น
เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ประเภทผ้าต่าง ๆ

ชนิดของเส้นใยที่นำมาทอเป็นผืนผ้ามี ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ

- ได้จากพืช เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าลินิน
- ได้จากสัตว์ เช่น ผ้าไหม ผ้าขนสัตว์

เส้นใยสังเคราะห์ คือ

- ❖ เส้นใยที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้นจากสารเคมี แล้วผลิตเป็นผืนผ้า ดูแลรักษาง่าย ไม่ยับ ยืดหยุ่นและคืนตัวได้ดี ไม่ค่อยดูดซึมน้ำและไม่ระคายความร้อน เช่น
 - ผ้าโพลีเอสเตอร์ (Polyester) เสื้อกีฬา, เสื้อสวมใส่ทั่วไป
 - ผ้าไนลอน (Nylon) ใช้ทำถุงน่องสตรีและเสื้อผ้า
 - ผ้าสแปนเด็กซ์ (Spandex) ใช้ทำเสื้อชั้นในสตรี

ตัวอย่างภาพงานประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษผ้า

ที่มา : <https://p-dit.com/2013/02/12/2433>

คำถามชวนคิด

วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ
ที่ใช้ในการประดิษฐ์ชิ้นงาน
จากเศษผ้า นักเรียนคิดว่า
ควรมีอะไรบ้าง?

คำถามชวนคิด

นักเรียนเคยใช้งาน
วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ
ชนิดใดบ้าง?

เข็มมือ

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ตามลักษณะการใช้งาน คือ เข็มเนา และเข็มสอย

- เข็มมือมีหลายขนาดควรเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน
- ขนาดเล็กสุด เบอร์ ๑๐, ๑๑ ขนาดกลางเบอร์ ๙ และ
ขนาดใหญ่เบอร์ ๘
- เข็มมือ ใช้สำหรับเนาหรือสอยผ้า การเลือกใช้เข็มมือ
ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่จะทำ

เข็มหมุด

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ เข็มหมุดแบบกลม และเข็มหมุดแบบแบน

- เข็มหมุดมีหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อผ้าแต่ละชนิด
- เลือกเข็มหมุดที่ปลายแหลมคม ไม่เป็นสนิม
- เข็มหมุด ใช้กลัดผ้าให้ติดกัน เพื่อความสะดวก

ในการเนาหรือสอย

ด้ายเย็บผ้า

- มีหลายชนิด หลายสี และหลายขนาด
 - ควรเลือกให้เหมาะกับผ้า เข็ม และงานที่ทำ
 - ด้ายเย็บผ้า ที่ใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป
- จะใช้เบอร์ ๖๐

กรรไกร

กรรไกร มี ๒ ชนิด คือ กรรไกรตัดกระดาษและกรรไกรตัดผ้า

ต้องแยกกันใช้โดยเด็ดขาด

- ควรเลือกกรรไกรที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า ๘ นิ้ว

จับถนัดมือ มีความคมตั้งแต่โคนถึงปลายกรรไกร

การเก็บรักษา ระวังอย่าให้กรรไกรตกหรือหล่น

เพราะจะทำให้กรรไกรเสียคม ตัดผ้าไม่ขาด

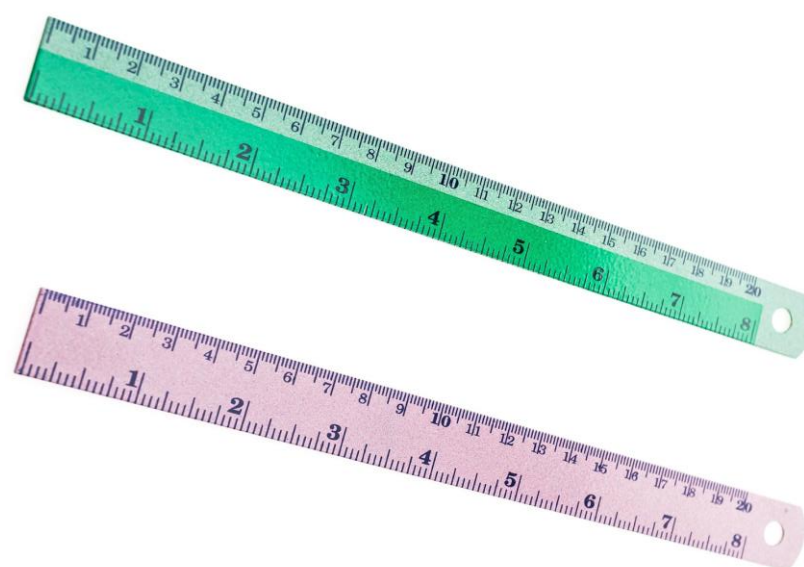
ที่เลาะด้าย

ที่เลาะด้าย ใช้เลาะรอยเย็บผ้าที่ไม่ต้องการ
หรือเมื่อมีการแก้ไขตะเข็บ หรือใช้เลาะด้ายเนา

ไม้บรรทัด

- ไม้บรรทัดใช้สำหรับวัดความยาวและขีดเส้น ใช้เมื่อต้องการสร้างแบบเสื้อผ้าหรือสร้างชิ้นงานจากผ้า
- ไม้บรรทัด มีหลายขนาด มีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และเป็นเซนติเมตร

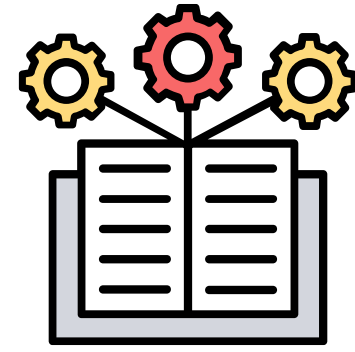
เตารีด

- เตารีดไฟฟ้ามี ๒ ชนิด คือ ชนิดธรรมดา และชนิดไอน้ำ มีหลายขนาด
- เตารีด ใช้รีดผ้าให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้รูปทรงที่สวยงาม
- ขณะรีดควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อผ้าว่าต้องการความร้อนมากน้อยเพียงใด

กิจกรรม

บัตรกิจกรรม

๑. ครูมอบหมายนักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ และปฏิบัติกิจกรรมใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า
๒. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างภาพงานประดิษฐ์ ดอกไม้จากเศษผ้า
๓. ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ร่วมกันวิเคราะห์ และสรุปใบงานที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตถกรรมงานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผ้าความรู้
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ผ้า

ผ้า คือ สิ่งที่ได้จากการนำวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุที่สังเคราะห์ขึ้นมาสานหรือทอจนเป็นเนื้อเดียวกัน เช่น ฝ้าย ไผ่ไหม ไนลอน เป็นต้น ประโยชน์ของผ้าคือการนำมาตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ประเภทผ้าต่าง ๆ และในด้านอื่น ๆ เช่น การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิตผ้า ได้แก่ วัสดุจากสัตว์ วัสดุจากพืช และจากการสังเคราะห์เคมี

ผ้านั้นมีมานานแล้วตั้งแต่ก่อนคริสต์ศักราช โดยจากการสำรวจพบผ้าลินินในถ้ำที่จอร์เจียเมื่อกว่า ๓๔,๐๐๐ ปีก่อนคริสต์ศักราช ซึ่งนับเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับผ้าที่สำคัญ

สำหรับปัจจุบันนั้นคุณภาพ และขนาดของผ้าจะถูกกำหนดโดยโรงงาน แต่เทคนิคการถักทอ และลวดลายบนผ้านั้นได้รับการสืบสานจากวัฒนธรรมโบราณ และการออกแบบสมัยใหม่ จนกลายเป็นวัฒนธรรมร่วมสมัย ผ้าแบ่งตามชนิดของเส้นใยที่นำมาทอเป็นผืนผ้าได้ ๒ ประเภทดังนี้

ผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ

เส้นผ้าจากเส้นใยธรรมชาติเป็นเส้นใยที่มีอยู่ในธรรมชาติเช่น

ผ้าฝ้ายผลิตจากปุยฝ้าย ซึ่งเป็นส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ดฝ้าย

ผ้าลินินผลิตจากลำต้นแฟลกซ์ ผ้าไหมผลิตจากรังไหม

ผ้าขนสัตว์ผลิตจาก ขนแกะ อูฐ กระต่าย โดยผ้า แต่ละชนิด

มีคุณสมบัติและการนำไปใช้หลากหลายเช่น

ที่มา :

ผ้าฝ้าย(Cotton) เงามันน้อย ยืดหยุ่นต่ำ อาจหดหลังซัก เหนียวปานกลาง เมื่อเปียกจะเหนียว เพิ่มขึ้น ดูดความชื้นระบายความร้อน ได้ดีไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต ไม่เป็นขุย ทนความร้อนสูงได้ดีทนทานต่อการขัดถู และทนต่อต่าง ไม่ทนต่อการด ยับง่าย ติดไฟเร็ว ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าเช็ดตัวผ้าเช็ดมือผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน เสื้อผ้าเด็กอ่อน ผ้าอ้อม ผ้าฝ้ายยังสามารถแบ่งออกเป็นหลายชนิดให้สามารถเลือกใช้งานเช่น ผ้าดิบ

ที่มา :

ที่มา :

<https://sites.google.com/site/imfewpatarasuda/swn->

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้า คือ สิ่งที่ได้จากการนำวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุที่สังเคราะห์ขึ้นมาสานหรือทอจนเป็นเนื้อเดียวกัน เช่น ฝ้าย ไผ่ไหม ไนลอน เป็นต้น

ประโยชน์ของผ้าคือการนำมาตัดเย็บเป็นเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ประเภทผ้าต่าง ๆ และในด้านอื่น ๆ เช่น การตกแต่งสถานที่ เป็นต้น

วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิตผ้า ได้แก่ วัสดุจากสัตว์ วัสดุจากพืช และจากการสังเคราะห์เคมี

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้าแบ่งตามชนิดของเส้นใยที่นำมาทอเป็นผืนผ้าได้ ๒ ประเภท
ดังนี้ ผ้าจากเส้นใยธรรมชาติ เป็นเส้นใยที่มีอยู่ในธรรมชาติ เช่น
ผ้าฝ้ายผลิตจากปุยฝ้าย ซึ่งเป็นส่วนที่ห่อหุ้มเมล็ดฝ้าย ฝ้ายลินิน
ผลิตจากลำต้นแฟลกซ์ ผ้าไหมผลิตจากรังไหม ผ้าขนสัตว์ผลิตจาก
ขนแกะ อูฐ กระต่าย โดยผ้าแต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการนำไปใช้
หลากหลายเช่น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้าฝ้าย (Cotton) เงามันน้อย ยืดหยุ่นต่ำ อาจหดหลังซัก เหนียวปานกลาง เมื่อเปียกจะเหนียวเพิ่มขึ้น ดูดความชื้นระบายความร้อนได้ดี ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต ไม่เป็นขุย ทนความร้อนสูงได้ดี ทนทานต่อการขัดถู และทนต่อต่าง ไม่ทนต่อกรด ยับง่าย ติดไฟเร็ว

ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าเช็ดตัว ผ้าเช็ดมือ ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน เสื้อผ้าเด็กอ่อน ผ้าอ้อม ผ้าฝ้ายยังสามารถแบ่งออกเป็นหลายชนิดให้สามารถเลือกใช้งานเช่น ผ้าดิบ ผ้าสาธู ผ้ามัสลิน เป็นต้น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้าไหม (Silk) เงามันสวยงามผ้าทั้งตัวดี ดูดความชื้นได้ดี จึงย้อมสีและตกแต่งด้วยสารเคมี ได้ง่าย สภาพอากาศร้อนสวมใส่แล้ว จะรู้สึกเย็นสบายและอบอุ่น เมื่อสวมใส่ในฤดูหนาว มีสีสดใส มีปัญหาไฟฟ้าสถิต น้อยมาก ไม่เป็นขุย ไม่ดูดซับความสกปรก เข้าไปในเส้นใย ทนความร้อนในระดับปานกลาง ไม่ควรปรับความร้อนสูง ใยจะไหม้กรอบและสลายตัว มีความเหนียวปานกลาง เมื่อเปียกน้ำความเหนียวจะลดลง ทนทานต่อการใช้งานพอสมควร ไม่ทนต่อการกัดแทะของแมลงและแสงแดด ทนต่อกรดอ่อนแต่ไม่ทนต่อด่าง

ตัดเย็บเสื้อผ้าสำหรับไปร่วมงานในโอกาสสำคัญ หรือตัดเป็นเครื่องแต่งกายประจำชาติ ผ้าพันคอ ผ้าเช็ดหน้า ริบบิ้น

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้าลินิน (Linen) เงามันสวยงามดูดซับความชื้นได้ดีกว่า ผ้าฝ้าย แห้งเร็ว ทนความร้อน และแสงแดดได้ดี ด้านทานราและแบคทีเรีย ได้ดีกว่าผ้าฝ้าย ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต แต่ไม่ทนทานต่อการขัดถูเนื้อผ้าแข็ง ไม่ทิ้งตัว ยืดหยุ่นต่ำ ยับง่าย ไม่ทนต่อ สารฟอกขาว ตัดเย็บเสื้อผ้าสวมใส่ในฤดูร้อน ทำผ้าลูกไม้ ผ้าเช็ดหน้า ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดปาก

ผ้าขนสัตว์ (Wool) อยู่ตัวดีเมื่อแห้ง เมื่อชื้นจะทิ้งตัวและ ยืดหยุ่นดี ดูดความชื้นได้ดี ให้ความอบอุ่น ไม่มีปัญหาไฟฟ้าสถิต เมื่อติดไฟ จะค่อย ๆ ดับได้เอง ทนทานต่อการกัดต่าง ๆ ได้ดี แต่ไม่เงามันจะสูญเสีย ความเหนียวเมื่อเปียกน้ำ และไม่ทน ต่อต่าง ตัดเย็บสูท เลื่อมกันหนาว ผ้าห่ม

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้าจากเส้นใยสังเคราะห์ เป็นเส้นใยที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้นจากสารเคมี แล้วผลิตเป็นผืนผ้า ดูแลรักษาง่ายเพราะไม่ยับ ยืดหยุ่นและคืนตัวได้ดี แต่ไม่ค่อยดูดซึมน้ำ และไม่ระบายความร้อน เหมาะที่จะสวมใส่ในห้องปรับอากาศ ผ้าใยสังเคราะห์แต่ละชนิดมีคุณสมบัติและการนำไปใช้หลากหลาย เช่น

ผ้าไนลอน (Nylon) มีความเหนียว แข็งแรงทนทานมาก ยืดหยุ่นง่าย เมื่อถูกไฟจะละลายไหม้ เมื่อนำออกไฟจะดับ ถ้าเป็นก้อนแข็ง บีบไม่แตก ใช้ทำถุงน่องสตรีและเสื้อผ้าต่าง ๆ

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

ผ้าโพลีเอสเตอร์ (Polyester) เส้นใยนุ่ม ทนความชื้นได้น้อยน้ำหนักเบา ไม่ยับง่าย ไม่หดตัว รีดจับจีบถาวรได้ ไม่ย้วย แห้งไว ซักง่าย ดูแลง่าย เมื่อเผาจะกลายเป็นยางสีดำ บางส่วนจะกรอบ นิยมใช้ในวงการอุตสาหกรรมเสื้อผ้า

ผ้าอคริลิก (Acrylic) มีความเหนียวปานกลาง ทนซักความชื้น ได้ต่ำ คีนตัวได้ดีไม่ยับง่าย มีความพองฟูและให้ความอบอุ่น ไม่ทนความร้อน ทนต่อกรดและด่างอ่อนได้ดี ใช้ทำเสื้อขนสัตว์เทียม ผลิตผ้าที่มีขนไหมพรม ผ้าห่ม ถูเท้า พรมปูพื้น

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัศจรรย์งานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ผ้าน่ารู้
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล และตอบคำถามเรื่องความรู้เรื่องผ้า

๑. ผ้าที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ มีผ้าชนิดใดบ้าง

๒. ผ้าที่ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์ มีผ้าชนิดใดบ้าง

๓. ผ้าที่มีในท้องถิ่นของนักเรียน คือผ้าชนิดใด และผลิตจากเส้นใยประเภทไหน.....

๔. ผ้าที่สามารถดูดซับความชื้นได้ดีกว่าผ้าฝ้าย คือ

๕. ข้อดี และ ข้อเสีย ของผ้าสักหลาด คือ

ชื่อ - สกุล ชั้น..... เลขที่.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ความรู้เรื่องผ้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ข้อมูล และตอบคำถามเรื่องความรู้เรื่องผ้า

๑. ผ้าที่ผลิตจากเส้นใยธรรมชาติ มีผ้าชนิดใดบ้าง

.....

๒. ผ้าที่ผลิตจากเส้นใยสังเคราะห์ มีผ้าชนิดใดบ้าง

.....

๓. ผ้าที่มีในท้องถิ่นของนักเรียน คือผ้าชนิดใด และผลิตจากเส้นใยประเภทไหน

.....

๔. ผ้าที่สามารถดูดซับความชื้นได้ดีกว่าผ้าฝ้าย คือ

.....

๕. ข้อดี และ ข้อเสีย ของผ้าสักหลาด คือ

.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตศรียงานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ งานผ้า
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง

ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๕ คน ประชุมคัดเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และร่วมกันระดมความคิดเพื่อตอบคำถาม เกี่ยวกับ วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

สมาชิกในกลุ่ม

๑.....	ชั้น/ห้อง	เลขที่	หัวหน้ากลุ่ม
๒.....	ชั้น/ห้อง	เลขที่	รองหัวหน้ากลุ่ม
๓.....	ชั้น/ห้อง	เลขที่	สมาชิกกลุ่ม
๔.....	ชั้น/ห้อง	เลขที่	สมาชิกกลุ่ม
๕.....	ชั้น/ห้อง	เลขที่	สมาชิกกลุ่ม

๑. ให้นักเรียนเลือกภาพชิ้นงานประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษผ้า ๑ ภาพ และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เลือกภาพที่ ชื่องาน

๑) วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒) ขั้นตอนการทำ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

ใบงานที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

ให้นักเรียนเลือกภาพชิ้นงานประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษผ้า ๑ ภาพ และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เลือกภาพที่ ชิ้นงาน

๑) วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้

.....

.....

.....

๒) ขั้นตอนการทำ

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง มหัตศรียงานผ้า ๑
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ งานผ้า
รายวิชา การงานอาชีพ ๓ รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

สายวัดตัว

สายวัดตัว ทำจากผ้าอาน้ำยาเคมีเพื่อกันยืด มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ยาว ๑๕๐ เซนติเมตร ส่วนปลายทั้งสองข้างหุ้มด้วยโลหะ สายวัดตัวใช้สำหรับวัดตัวเพื่อให้ทราบขนาดและสัดส่วนของบุคคล ขนาดที่ได้จะนำไปสร้างแบบเสื้อผ้า

ไม้บรรทัด

ไม้บรรทัด มีหลายขนาด มีทั้งไม้บรรทัดสั้นและไม้บรรทัดยาว มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ไม้บรรทัดผลิตจากวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น พลาสติก ไม้ หรือเหล็ก เป็นต้น โดยทั่วไปไม้บรรทัดที่นำมาใช้ในงานผ้า ถ้าเป็นไม้บรรทัดสั้นจะมีความยาวอย่างต่ำ ๑๒ นิ้ว หรือ ๓๐ เซนติเมตร และนิยมใช้ไม้บรรทัดที่ทำด้วยพลาสติกใสเพราะสามารถดัดให้โค้งงอได้ ไม้บรรทัดบางตัวจะมีรูที่ปลาย เพื่อให้นำไปแขวนเก็บได้

ไม้บรรทัดใช้สำหรับวัดความยาวและขีดเส้น ใช้เมื่อต้องการสร้างแบบเสื้อผ้า

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

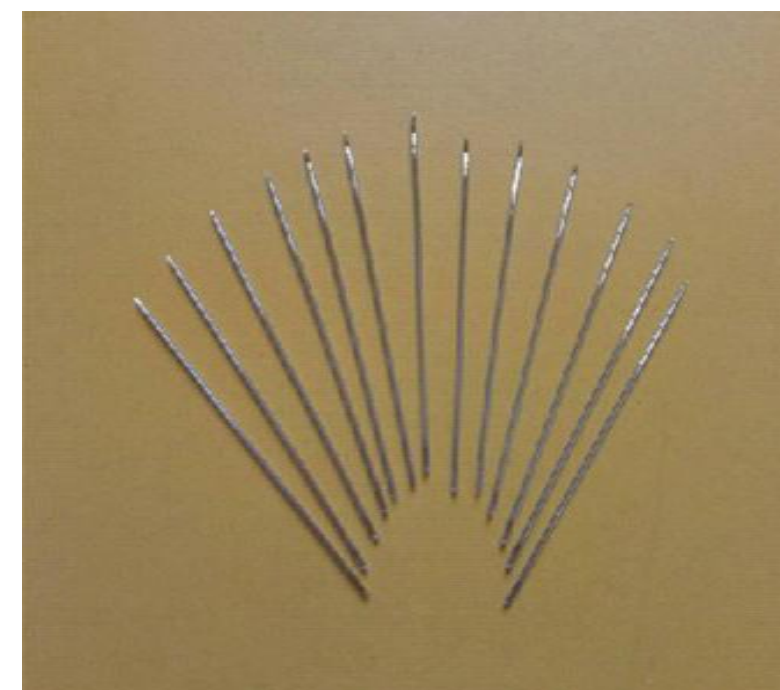

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

เข็มมือ

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ตามลักษณะการใช้งาน คือ เข็มเนา และเข็มสอย

- เข็มมือมีหลายขนาดควรเลือกให้เหมาะสมกับการใช้งาน
- ขนาดเล็กสุด เบอร์ ๑๐, ๑๑ ขนาดกลางเบอร์ ๙ และขนาดใหญ่เบอร์ ๘
- เข็มมือ ใช้สำหรับเนาหรือสอยผ้า การเลือกใช้เข็มมือขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่จะทำ

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

เข็มหมุด

แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ เข็มหมุดแบบกลม และเข็มหมุดแบบแบน

- เข็มหมุดมีหลายขนาด ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับเนื้อผ้าแต่ละชนิด เลือกเข็มหมุดที่ปลายแหลมคม ไม่เป็นสนิม หัวหุ้มด้วยพลาสติก การใช้งานทั่วไปจะนิยมใช้เข็มหมุดแบบกลม ส่วนเข็มหมุดแบบแบนจะนิยมนำไปใช้กับจักรเย็บผ้า เพราะสามารถ

เย็บข้ามผ่านได้ โดยไม่ต้องดึงเข็มหมุดออก

- เข็มหมุด ใช้กลัดผ้าให้ติดกัน เพื่อความสะดวกในการเนาหรือสอย

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

ด้ายเย็บผ้า

- มีหลายชนิด หลายสี และหลายขนาด
- ควรเลือกให้เหมาะกับผ้า เข็ม และงานที่ทำ
- ด้ายเย็บผ้า ที่ใช้เย็บผ้าทั่ว ๆ ไป

จะใช้เบอร์ ๖๐

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

กรรไกร

กรรไกร มี ๒ ชนิด คือ กรรไกรตัดกระดาษและกรรไกรตัดผ้า ควรเลือกกรรไกรที่มีความยาวไม่ต่ำกว่า ๘ นิ้ว จับถนัดมือ มีความคมตั้งแต่โคนถึงปลายกรรไกร

กรรไกร ใช้สำหรับตัดผ้า หรือตัดกระดาษ ให้เป็นรูปทรงที่ต้องการ

การเลือกใช้กรรไกร ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับงาน กรรไกรตัดกระดาษและกรรไกรตัดผ้า ต้องแยกกันใช้โดยเด็ดขาด เพราะกรรไกรตัดผ้า หากนำไปตัดกระดาษ หรือสิ่งอื่นที่ไม่ใช่ผ้า จะทำให้กรรไกรทื่อ เมื่อนำไปตัดผ้า จะตัดผ้าไม่ขาด

การเก็บรักษา ควรเก็บกรรไกรในกล่องใส่เครื่องมือตัดเย็บ ระวังอย่าให้กรรไกรตกหรือหล่น เพราะจะทำให้ความคมของกรรไกรเสีย ประสิทธิภาพการใช้งานจะลดลง ตัดผ้าไม่ขาด

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

ที่เลาะด้าย

ที่เลาะด้าย มีด้ามจับเป็นพลาสติก ตรงปลายที่เลาะ ทำด้วยโลหะเคลือบ
ไม่เป็นสนิม มีปลอกสวม เพื่อป้องกันอันตรายจากปลายแหลม

ที่เลาะด้าย ใช้เลาะรอยเย็บผ้าที่ไม่ต้องการ หรือเมื่อมีการแก้ไขตะเข็บ
หรือใช้เลาะด้ายเนา

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

ไม้บรรทัด

ไม้บรรทัด มีหลายขนาด มีทั้งไม้บรรทัดสั้นและไม้บรรทัดยาว มีหน่วยวัดความยาว ๒ ด้าน คือ ด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นนิ้ว และอีกด้านหนึ่งมีหน่วยวัดเป็นเซนติเมตร ไม้บรรทัดผลิตจากวัสดุประเภทต่าง ๆ เช่น พลาสติก ไม้ หรือเหล็ก เป็นต้น โดยทั่วไป ไม้บรรทัดที่นำมาใช้ใน งานผ้า ถ้าเป็นไม้บรรทัดสั้น จะมีความยาวอย่างต่ำ ๑๒ นิ้ว หรือ ๓๐ เซนติเมตร และนิยมใช้ ไม้บรรทัดที่ทำด้วยพลาสติกใส เพราะสามารถดัดให้โค้งงอได้ ไม้บรรทัดบางตัวจะมีรูที่ปลาย เพื่อให้นำไปแขวนเก็บได้ ไม้บรรทัดใช้สำหรับวัดความยาวและขีดเส้น ใช้เมื่อต้องการสร้างแบบเสื้อผ้า

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในงานผ้า

เตารีด

- เตารีด มีทั้งชนิดเตารีดถ่านและเตารีดไฟฟ้า
 - เตารีดไฟฟ้ามี ๒ ชนิด คือ ชนิดธรรมดา และชนิดไอน้ำ มีหลายขนาด
 - เตารีด ใช้รีดผ้าให้เรียบร้อยเพื่อให้ได้รูปทรงที่สวยงาม
- ขณะรีดควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อผ้า
ว่าต้องการแรงกด น้ำหนักเตา และความร้อน
มากน้อยเพียงใด

สรุปบทเรียน

- ชนิดของเส้นใยและคุณลักษณะเด่นของผ้าแต่ละชนิด ควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับงานประดิษฐ์ ช่วยให้ งานประดิษฐ์มีคุณภาพ ทนทานและดูสวยงาม
- ควรเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำงาน ให้เหมาะสมกับงานด้วย จะช่วยให้งานเสร็จเร็วขึ้น
- ใช้อย่างระมัดระวังและเก็บรักษาอุปกรณ์อย่างถูกวิธี

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

เศษผ้ามหัศจรรย์,
เศษผ้ามหัศจรรย์ (ต่อ)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษผ้า
๒. เตรียมเศษผ้า เข็ม ด้าย ดินสอ กรรไกร

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

